

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 014276 13 Gž
Brčko, 07.08.2013. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Ruže Gligorević, kao predsjednika vijeća, Maide Kovačević i Josipe Lucić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Mikrokreditne organizacije „E.“ S. - Ured u Brčkom, zastupan po punomoćniku O. M., advokatu iz B., protiv tuženih S.-B. T. iz B. i Z. T., iz B., radi naknade štete, odlučujući o žalbama tuženih, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 014276 10 Mal 2 od 24.08.2012. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 07.08.2013. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalbe tuženih SE ODBIJAJU, pa se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 014276 10 Mal 2 od 24.08.2012. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 014276 10 Mal 2 od 24.08.2012. godine, odlučeno je kako slijedi:

„Obavezuje se tuženi T. S.-B. iz B. i T. Z. iz B. da tužiocu na ime cjelokupnog neplaćenog kredita isplate iznos od 1.966,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 05.04.2010. godine pa do konačne isplate, kao i da tužiocu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 568,55 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

Protiv navedene presude tuženi su blagovremeno izjavili žalbe.

S.-B. T. je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cjelosti ili da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Z. T. je je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cjelosti kao neosnovan.

Tužilac nije podnio odgovore na žalbe tuženih.

Nakon što je prvostepena presuda ispitana u smislu odredbe člana 330. u vezi sa članom 407. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09 i 52/10 - u daljem tekstu: Zakon o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), odlučeno je kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženi, kao solidarni jemci, na ime duga zbog neotplaćenog kredita glavnog dužnika Jelenka Garić, isplate iznos od 1.966,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 05.04.2010. godine pa do konačne isplate i troškove parničnog postupka.

Tuženi J. G. sudu nije dostavio pismeni odgovor na tužbu u ostavljenom roku od 30 dana, pa je sud dana 22.06.2012.godine donio presudu zbog propuštanja broj: 96 o Mal 014276 10 Mal u odnosu na njega, kao korisnika kredita.

Prema razlozima pobijane presude, u postupku koji je prethodio donošenju prvostepene presude na prijedlog stranaka provedeni su dokazi čitanjem ugovora o kreditu broj: 0718700073 DDA 506249 od 10.07.2007. godine sa otplatnim planom koji je sastavni dio ugovora, čitanjem mjenice serija AF2019148, ugovora o jemstvu od 10.07.2007.godine na ime Z. T., ugovora o jemstvu od 10.07.2007. godine na ime S.-B. T., izjave o prihvatanju uvođenja administrativne zabrane na ime S.-B. T. od 11.06.2007.godine, te izvoda računa za J. G. od 06.04.2010.godine. Utvrđeno je da se tužitelj obavezao da primaocu kredita J. G. isplati iznos od 6.000,00 KM za utvrđenu namjenu kupovine traktora, a članom 3. ugovora primalac kredita se obavezao da će kredit vraćati u roku od 36 mjeseci sa krajnjim rokom povrata do 10.07.2010. godine, zajedno sa obračunatom kamatom primjenom kamatne stope od 1,42 % mjesečno na ostatak duga. Primalac kredita je kao sredstvo osiguranja naplate odobrenog kredita predao tužiocu garancije: administrativnu zabranu na platu tuženog S.-B. T., sopstvenu mjenicu potpisanu od J. G., S.-B. T. i Z. T. i ugovore o jemstvu na ime S.-B. T. i Z. T.. U članu 6. ugovora navedeno je da će tužilac u slučaju kašnjenja sa otplatom kredita primaocu kredita za period kašnjenja, pored redovne kamate obračunavati i zateznu kamatu na iznos dospjelih neizmirenih rata, te je predviđeno da tužilac može u svako doba otkazati ugovor o kreditu ukoliko primalac kredita propusti da plati najmanje dvije uzastopne dospjele rate kredita, te će nakon dospjeća druge uzastopne rate otkazati ugovor, a da na dan raskida ugovora cjelokupan iznos duga neplaćenog kredita i to glavnica sa pripadajućom redovnom i zateznom kamatom dospijeva za naplatu. Iz ugovora o jemstvu koji je tužitelj zaključio sa tuženim utvrđeno je da jemci prihvataju solidarnu odgovornost za sve obaveze glavnog dužnika prema povjeriocu iz ugovora o kreditu, te da je davalac kredita ovlašten da po sopstvenom izboru pokrene postupak namirenja protiv jemca bez obzira na činjenicu da li je prethodno pokrenut postupak prinudne naplate protiv glavnog dužnika ili ne. Na

osnovu provedenih dokaza prvostepeni sud je shodno odredbama članova 1004. i 1065. Zakona o obligacionim odnosima, odlučio kao u dispozitivu pobijane odluke

Nije ostvarena povreda postupka na koju ukazuje žalba tuženog S.-B. T., obzirom da je upravo tuženi bio u obavezi da iznese sve činjenice na osnovu kojih zasniva svoj zahtjev da se tužbeni zahtjev odbije i da predloži sve relevantne dokaze kojima se utvrđuju te činjenice (član 7. i 236. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH), iz čega proizilazi da će stranka koja ne dokaže činjenice kojim se suprotstavio zahtevu protivne stranke, snositi sve štetne posljedice. Obzirom da je prikupljanje dokaza isključivo dužnost i ovlaštenje stranke, a ne suda i da tuženi nije uskraćen u tom pravu u postupku pred prvostepenim sudom nije došlo ni do povrede prava tuženog na pravično suđenje iz člana II/3 tačka e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske Konvencije.

Zbog toga se ne mogu prihvatiti navodi žalbe tuženog S.-B. T. da je prevarnim radnjama glavnog dužnika i tužitelja pristao da bude jemac, te da ugovor o jemstvu od 10.07.2007.godine, koji je zaključio sa tužiteljem, zbog mana volje ne može proizvoditi pravno dejstvo, čime ukazuje na žalbeni prigovor činjeničnog stanja, iz razloga što se radi o novim činjenicama, koje se prvi put iznose u žalbi, bez dokaza da ih tuženi nije mogao iznijeti bez svoje krivice do zaključenja glavne rasprave, i što se presuda kojom se završava spor male vrijednosti (kao u konkretnom predmetu) ne može pobijati iz tog žalbenog razloga (član 412. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH).

Osim toga u skladu sa članom 61., 111., 112. i 117. Zakona o obligacionim odnosima tuženi S.-B. T. je imao mogućnost da u roku od jedne godine od saznanja za razlog rušljivosti, zahtijeva poništenje takvog ugovora, a to pravo je u svakom slučaju prestalo istekom roka od tri godine, tačnije 10.07.2010. godine. Dakle, kako predmetni ugovor nije poništen, isti je na snazi i proizvodi pravna dejstva kao punovažan obligaciono-pravni akt.

Navode žalbe tuženog Z. T., da je prvostepeni sud počinio povredu postupka iz člana 318. i člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer nije cijenio izjavu o prihvatanju uvođenja administrativne zabrane na platu S.-B. T., ovaj sud je ocijenio neosnovanim.

Prema obrazloženju osporene presude evidentno je da je prvostepeni sud cijenio izjavu o prihvatanju uvođenja administrativne zabrane na ime S.-B. T. od 11.06.2007. godine zajedno sa odredbama ugovora o jemstvu od 10.07.2007. godine, kojima je ugovoren status jemaca kao jemaca plataca, čije su obaveze u slučaju kašnjenja otplate kredita od strane glavnog dužnika, jasno propisane odredbama članova 1004. i 1065. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78 - u nastavku: Zakon o obligacionim odnosima). Konačno, izjava o prihvatanju uvođenja administrativne zabrane na ime S.-B. T. od 11.06.2007. godine ni na koji način ne utiče na ugovorenu obavezu tuženog Z. T., na koju je pristao potpisivanjem ugovora o jemstvu sa tužiteljem, po osnovu kojeg (ugovora) tužitelj zahtijeva isplatu od jemaca, tako da posebna ocjena izjave nije od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke, odnosno ne predstavlja povredu postupka iz člana 317. stav 1. tačka 1. u vezi sa članom 318. Zakona o parničnom postupku

Brčko distrikta BiH, a sam tuženi Z. T. je čak priznao dug i obavezu vraćanja istog na ročištu za glavnu raspravu dana 24.08.2012. godine.

Nije osnovan ni prigovor istog tuženog da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo, konkretno odredbu člana 1067. Zakona o obligacionim odnosima, isticanjem da tužitelj nije otkazao, niti raskinuo predmetni ugovor korisniku kredita na način kako je to istim predviđeno, iz već kazanih razloga kao gore, odnosno obzirom da iste predstavljaju nove činjenice, koje žalilac prvi put iznosi u žalbi, bez navođenja dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti do zaključenja glavne rasprave, zbog čega se shodno odredbama člana 316. stav 1. i 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, takve činjenice ne mogu razmatrati u žalbenom postupku. Odredbe iz člana 279. Zakona o obligacionim odnosima koje govore o opštoj zabrani naplate kamate na dospjelu, a neplaćenu kamatu (zabrana anatocizma), sem kada je to određeno zakonom, ne odnose se na kreditno poslovanje banaka (član 400. Zakona o obligacionim odnosima), pa je tvrdnja tuženog o pogrešnoj primjeni navedene zakonske odredbe neosnovana.

Dakle, sa stanovišta primjene odredbi Zakona o obligacionim odnosima po kojima se tužbeni zahtjev raspravlja i prosuđuje, u prvostepenoj presudi utvrđene su relevantne činjenice i okolnosti za primjenu odredbi člana 1004. Zakona o obligacionim odnosima, primjenom kojih je pravilno prvostepeni sud odlučio o tužbenom zahtjevu kada je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja i obavezao tužene da tužitelju isplate neotplaćeni iznos kredita, jer među strankama i nije sporno da kredit nije plaćen i da je nastupila situacija neplaćanja dvije uzastopne mjesečne rate kredita.

Slijedom navedenog nisu ostvareni žalbeni razlozi zbog kojih tuženi pobijaju prvostepenu presudu, niti su počinjene procesne povrede na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je valjalo žalbe tuženih kao neosnovane odbiti i prvostepenu presudu potvrditi na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević